

Til lovforslag nr. L 4. Betænkning afgivet af socialudvalget den 13. oktober 1982

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel

(Karensdag, forlængelse af arbejdsgiverperioden, nedsættelse af dækningsprocent og maksimumsbeløb, varighedsbegrænsning m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret dels skriftligt og dels i samråd.

Udvalget har desuden modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Butikshandelens Fællesråd,
 Dansk Kvindesamfund,
 En række fagforeningsformænd og fællestillidsmænd inden for Dansk Metalarbejderforbund,
 Landsforeningen for Sukkersyge,
 Socialarbejdernes Fælles Udvalg og
 Teknisk Landsforbund.

Nogle af udvalgets spørgsmål og socialministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Ministeren har tilkendegivet, at han vil gøre kommunerne opmærksom på, at man, i god tid inden sygedagpengeperioden ophører, skal overveje eventuelle revalideringsmuligheder i det omfang, der ikke er tale om tilkendelse af pension.

Ministeren tilkendegav endvidere, at en tilbundsgående vurdering af klienternes situation, herunder fremtidsudsigter, normalt vil kræve et antal undersøgelser, og at der derfor oftest vil blive tale om ydelse af forbigående hjælp i hvert fald i den første fase af hjælpen.

Ministeren har endelig oplyst over for udvalget, at forsikringspræmier for virksomheder omfattet af lovens § 11 på årsbasis ikke vil overstige 1,1 pct.

Herefter indstiller et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*, men kan tiltræde de under nr. 6, 14, 16, 17, 18, 21 og 22 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil i øvrigt nærmere redegøre for sin stilling til ændringsforslagene ved 2. behandling.

Mindretallet ønsker at fremhæve, at det afviser lovforslaget på grund af dets helt urimelige virkninger for mange forskellige grupper i vort samfund.

Blandt disse grupper rammes småbørnsfamilier og enlige forsørgere hårdt, når retten til 1. fraværsdag med løn eller dagpenge bortfalder, også under børns sygdom. En ret som for manges vedkommende er erhvervet via faglige overenskomster. Samtidig vanskeliggøres ligestillingen på arbejdsmarkedet grundet lovforslaget.

Da begrænsningen af løn/dagpenge under sygdom også skal gælde ved arbejdsskader, vil det ramme politifolk i tjeneste, idet asocial lovgivning skaber uro med stærke konfrontationer.

Yderligere er lovforslaget en kollektiv afstraffelse af nogle kvinder i den kønsmodne alder for en dem fra naturens side påført månedlig tilbagevendende sygedag.

Langvarigt syge rammes også specielt hårdt, idet dagpengeydelsen for deres vedkommende bortfalder efter 2 år og de henvises til hjælp efter bistandsloven.

Et *fjerde mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet under nr. 1, 2 og 3 stillede ændringsforslag samt det af socialministeren under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Mindretallet skal i øvrigt anføre følgende bemærkninger vedrørende lovforslaget om indførelse af en karensdag:

Arbejdsgiverens pligt til at betale løn til sine ansatte skal kun være gældende, såfremt der sker en modydelse fra arbejdstageren, og altså ikke i tilfælde, hvor arbejdstageren er fraværende på grund af kursusaktivitet, familiefester eller sygdom. Mindretallet håber derfor, at det snart bliver muligt helt at lade staten overtage forpligtelsen til at udbetale sygedagpenge fra 3. sygedag.

Nyskabelsen med en karensdag, som lovforslaget indeholder, er naturligvis et skridt i den rigtige retning, men mindretallet finder det særdeles socialt forsvarligt at udvide ordningen til at omfatte to karensdage. Denne udvidelse medfører en yderligere besparelse i det private erhvervsliv på 590 mill. kr. samt besparelse på 290 mill. kr. for det offentlige – altså en samlet yderligere besparelse på 880 mill. kr.

Mindretallet tager skarpt afstand fra den omkostningsforøgelse for det private erhvervsliv, som er indeholdt i regeringens lovforslag gennem en udvidelse af arbejdsgeberperioden fra 5 til 13 uger. Gennemføres denne del af lovforslaget, vil der være flere tusinde virksomheder, der nøje vil overveje, om de ønsker at igangsætte nye produktioner eller udvide eksisterende produktioner på grund af den kolossale risiko, de dermed påtager sig ved nyansættelser.

Mindretallet er særdeles tilfreds med, at socialministeren i et samråd har oplyst, at regeringen agter at fastsættes forsikringsprocenten til 1,1 for virksomheder, der har samlede lønudbetalinger på under 2,451 mill. kr. Socialministerens tilsagn er optrykt som bi-

lag til nærværende betænkning. Mindretallet skal endvidere henstille, at socialministeren informerer de ca. to hundrede tusinde virksomheder, som kan omfattes af sikringsordningen ved en direkte henvendelse og ikke igennem mere eller mindre tilfældig dagbladsannoncering.

Indstillingen afgives under forudsætning af, at der ikke indgås et bredere forlig om den samlede økonomiske politik, hvori fremskridtspartiets deltager.

Et *femte mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag her og i det tilhørende L 5 – forslag til lov om begrænsning af løn under sygdom, som mindretallet ser i sammenhæng.

Mindretallet hilser med tilfredshed de undtagelsesbestemmelser for karensdagen, som er kommet ind, og den forbedring for virksomhederne, som er sket.

Mindretallets begrundelse for at stemme for forslaget om en karensdag er, at det sammen med L 5 – forslag til lov om begrænsning af løn under sygdom – vil yde et væsentligt bidrag til besparelser hos såvel offentlige som private virksomheder.

Mindretallet kan fortsat ikke tilslutte sig regeringens forslag om at nedsætte maksimum for sygedagpengesatsen og procentsatsen. Mindretallet finder, at lovforslaget udbyder kløften mellem funktionærer, der får fuld løn under sygdom, og personer, der er på sygedagpenge. De sidste kan maksimalt opnå 90 pct. af lønnen og får ofte mindre. I erkendelse af, at der skal spares på de offentlige udgifter, og for at få samme system som ved arbejdsløshedsdagpengene foreslås, at det nuværende sygedagpengemaksimum fastholdes og ligeledes de nuværende 90 pct.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (Tove Niemann (FP)):

1) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af lovens § 3 ændres i *stk. 1, 1. pkt.*, »2. hele fraværsdag« til: »3. hele fraværsdag«.

2) I det under *nr. 1* foreslåede § 3, *stk. 1*, affattes 2. *pkt.* således: »Dagpenge udbetales herefter indtil udløbet af sygeugen.«

3) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af lovens § 3 udgår *stk. 2*.

Stk. 3–5 bliver herefter *stk. 2–4*.

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Albertsen (S), Mette Groes (S), Torben Lund (S), Lykke-toft (S), Erik B. Smith (S), Taanquist (S), Agerschou (SF) og Birthe Hansen (SF)):

4) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af lovens § 3, *stk. 3*, ændres »3 uger« til: »8 uger«.

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Agnete Laustsen (KF), Lis Møller (KF), Hans Jørgen Holm (V), Henrik Toft (V), Yvonne Herløv Andersen (CD), Birgith Mørgensen (CD), Lone Dybkjær (RV) og Inge Krogh (KrF)):

5) Den under *nr. 1* foreslåede affattelse af lovens § 3, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5*. Retten til dagpenge fra arbejdsgiveren gælder, uanset om ansættelsen ophører inden udløbet af arbejdsgiverperioden, medmindre arbejdsgiveren dokumenterer, at fratrædelsestidspunktet var fastsat før sygdommens indtræden. Chefen for sikringsstyrelsen fastsætter dog nærmere regler, hvorefter bestemmelserne i dette stykke fraviges, når der foreligger ganske særlige omstændigheder.«

Af et *mindretal* (Lone Dybkjær (RV)), tiltrådt af et *mindretal* (Albertsen (S), Mette Groes (S), Torben Lund (S), Lykke-toft (S), Erik B. Smith (S) og Taanquist (S)):

6) *Nr. 2* udgår.

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Agnete Laustsen (KF), Lis Møller (KF), Hans Jørgen Holm (V), Henrik Toft (V), Yvonne Herløv Andersen (CD), Birgith Mørgensen (CD) og Inge Krogh (KrF)):

7) *Nr. 2* affattes således:

»2. I § 10, *stk. 1* og 3, § 24, *stk. 1* og 3, og § 32, *stk. 2*, ændres »90 pct.« til: »85 pct.««

Af et *mindretal* (Lone Dybkjær (RV)):

8) Efter *nr. 3* indsættes som nyt nummer: »01. I § 10, *stk. 4*, og § 24, *stk. 4*, ændres »1.767 kr.« til: »2.231 kr.««

9) Efter *nr. 3* indsættes som nyt nummer: »02. § 10, *stk. 5* og 6, ophæves.«

10) *Nr. 4* udgår.

11) *Nr. 5* udgår.

12) *Nr. 6* udgår.

Af *socialministeren*, tiltrådt af *mindretallet* under *nr. 7*:

13) Den under *nr. 6* foreslåede affattelse af lovens § 10, *stk. 7*, affattes således:

»*Stk. 7*. Beregningsgrundlaget efter *stk. 4*, således som det er opregnet pr. 4. oktober 1982, forhøjes den 1. april 1984 og den 1. oktober 1984 med 45 kr.«

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Agerschou (SF), Birthe Hansen (SF) og Tove Niemann (FP)):

14) *Nr. 11* affattes således:

»11. I § 18, *stk. 3*, 2. *pkt.*, ændres »1. fraværsdag« til: »2. fraværsdag.«

Af et *mindretal* (Lone Dybkjær (RV)):

15) Efter *nr. 12* indsættes som nyt nummer:

»03. § 24, *stk. 5* og 6, ophæves.«

Af et *mindretal* (Lone Dybkjær (RV)), tiltrådt af et *mindretal* (Albertsen (S), Mette Groes (S), Torben Lund (S), Lykke-toft (S), Erik B. Smith (S) og Taanquist (S)):

16) *Nr. 13* udgår.

17) *Nr. 14* udgår.

18) *Nr. 15* udgår.

Af *socialministeren*, tiltrådt af *mindretallet* under *nr. 7*:

19) Den under *nr. 15* foreslåede affattelse af lovens § 24, *stk. 7*, affattes således:

»Stk. 7. Beregningsgrundlaget efter stk. 4, således som det er opregnet pr. 4. oktober 1982, forhøjes den 1. april 1984 og den 1. oktober 1984 med 45 kr.«

Til § 2

20) Stk. 1 affattes således:

»Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1983, § 1, nr. 2, dog først den 3. januar 1983, og § 1, nr. 1, 10, 11, 12, 17, 19, 23, 25 og 26, dog først den 1. april 1983.«

Til § 3

Af et *mindretal* (Lone Dybkjær (RV)), tiltrådt af et *mindretal* (Albertsen (S), Mette Groes (S), Torben Lund (S), Lykkesoft (S), Erik B. Smith (S) og Taanquist (S)):

21) Stk. 2 udgår.

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Agerschou (SF), Birthe Hansen (SF) og Tove Niemann (FP)):

22) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. § 1, nr. 17, har virkning for dagpenge, der er udbetalt efter den 1. januar 1981.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Udvidelsen af karensdageordningen er et naturligt led i det udvidede ansvar, som arbejdere, funktionærer og tjenestemænd bør have. Der vil kun for meget få familier kunne opstå problemer med indførelse af to karensdage, idet normalt antal fraværperioder for disse grupper udgør to til tre.

En af fordelene ved selvrisikoordningen bliver, at samfundet ikke overbebyrdes med al den administration, som de første sygedage medfører. Naturligvis kan der være medborgere, hvis økonomi er så udhulet, at de ikke kan bære at være selvbetaler i blot en lille uges tid, f.eks. hvis de har haft hyppige tilbagefald af sygdom og/eller arbejdsløshed. Her må det almindelige sociale sikkerhedsnet træde til. Andre vil måske selv tegne frivillige forsikringer for at dække deres selvrisiko,

og det skal staten naturligvis ikke blande sig i.

Til nr. 2

Ændringsforslaget tilsigter en arbejdsgiverbetalingsperiode på indtil tre dage.

Mindretallet beklager, at det af statsøkonomiske årsager er nødvendigt at pålægge arbejdsgiverne denne betalingspligt, og håber da også, at det i løbet af få år vil være muligt helt at afskaffe arbejdsgiverbetalingsperioden.

Ændringsforslaget vil ganske givet medføre, at flere tusind virksomheder vil være indstillet på at foretage nyansættelser. Forholdet er jo nemlig det under de nuværende forhold, at arbejdsløsheden stadig væk forøges med flere snese tusinde mennesker som følge af, at masser af virksomheder ikke tør indlade sig på at ansætte ny arbejdskraft, fordi virksomheden er stillet over for risikoen for, at man i lange perioder skal betale løn til folk, hvis arbejdsindsats man ikke kan benytte, og hvis sygdom tværtimod i mange tilfælde stiller virksomheden i en vanskelig situation.

Til nr. 3

Ændringsforslaget tilsigter udelukkende at forhindre titusindvis af stridigheder, der vil opstå i forbindelse med fortolkningen om tilbagefald.

Efter mindretallets opfattelse vil der ikke opstå sociale problemer i forbindelse med afskaffelsen af »tilbagefaldsparagraffen«.

Til nr. 4

Forslaget om forlængelse af arbejdsgiverperioden fra 5 til 13 uger kan i forhold til nyansatte forekomme særlig byrdefuld. Det foreslås derfor, at retten til dagpenge fra arbejdsgiveren tidligst indtræder 8 uger efter ansættelsen.

Til nr. 5

I sammenhæng med forslaget om forlængelse af arbejdsgiverperioden fra 5 til 13 uger foreslås det, at retten til dagpenge fra arbejdsgiveren ophører ved fratrædelse, hvis arbejdsgiveren dokumenterer, at fratrædel-

sestidspunktet var fastsat inden sygdommens indtræden.

Til nr. 6, 8-12 og 15-18

Ændringsforslagene indebærer, at den nuværende sats for sygedagpengemaksimum og den nuværende sats på 90 pct. fastholdes.

Til nr. 7

Det foreslås, at dækningsprocent og dagpengemaksimum fastsættes til 85 pct. med virkning fra den 3. januar 1983, jfr. bemærkningerne til nr. 20 og 22.

Til nr. 13

Dagpengenes maksimumbeløb fastfryses indtil 1. april 1984, hvor beregningsgrundlaget for maksimum forhøjes med 45 kr., ligesom der sker en tilsvarende forhøjelse den 1. oktober 1984.

Til nr. 14

Det foreslås, at bestemmelsen om en karensgang ikke gælder for personer, der er fraværende på grund af en arbejdsskade, som omfattes af lovgivningen om arbejdsskade-forsikring.

Til nr. 19

Der henvises til bemærkningerne til nr. 13.

Til nr. 20

Af administrative grunde foreslås det, at bestemmelsen i nr. 2 om ændring af dækningsprocent og dagpengemaksimum fra 90 pct. til 85 pct. træder i kraft mandag den 3. januar 1983.

Til nr. 22

Bestemmelsen om gradvis nedsættelse af dækningsprocent og dagpengemaksimum til 80 pct. udgår.

Af administrative grunde foreslås i stedet indsat en bestemmelse om, at forslaget § 1, nr. 17, om generel varighedsbegrænsning først får virkning for dagpenge, der er udbetalt efter den 1. januar 1981.

Bemærkninger om de økonomiske konsekvenser af ændringsforslag nr. 4, 5, 7, 13, 14, 19, 20 og 22

I forhold til de beregnede besparelser ved forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (L 4) vil ændringsforslagene medføre et samlet provenutab på ca. 150 mill. kr. for det offentlige på årsbasis.

Forslaget om undtagelse for karensgangen ved arbejdsulykker skønnes at medføre en samlet merudgift på ca. 20 mill. kr. på årsbasis, hvoraf ca. 5 mill. kr. antages at vedrøre offentligt ansatte.

Forslaget om udvidelse af arbejdsgivernes fritagelse for dagpengeforpligtelsen over for nyansatte fra 3 til 8 uger skønnes at medføre en offentlig merudgift på ca. 25 mill. kr. på årsbasis. Merudgiften modsvares af en tilsvarende besparelse for arbejdsgiverne.

Fastfrysningen af dagpengenes højeste beløb til 85 pct. af det nuværende beregningsgrundlag i perioden til og med 1. oktober 1983, hvorefter beregningsgrundlaget pr. 1. april 1984 og 1. oktober 1984 forhøjes med 45 kr., samt sænkningen af dagpengenes individuelle dækningsgrad til 85 pct. medfører et provenutab for det offentlige i forhold til bestemmelserne i L 4 om sænkning af dækningsgraden og regulering af dagpengenes højeste beløb.

Det direkte provenutab kan beregnes til ca. 100 mill. kr. i 1983 og ca. 185 mill. kr. i 1984.

Dette provenutab reduceres imidlertid med ca. 15 mill. kr. i 1983 og ca. 25 mill. kr. i 1984, idet de beregnede besparelser ved udvidelsen af arbejdsgiverperioden til 13 uger og indførelsen af varighedsbegrænsning forøges som følge af den ændrede regulering og sænkning af dækningsgraden.

Nettoprovenutabet bliver derfor kun ca. 85 mill. kr. i 1983 og ca. 160 mill. kr. i 1984.

Forslaget om fritagelse for dagpengeforpligtelsen i forbindelse med fratrædelse skønnes kun at have minimale økonomiske konsekvenser.

De totale økonomiske konsekvenser for det offentlige kan herefter opstilles således:

Mill. kr. PL-januar 1982	1983	1984
Offentlig provenutab	105	190

Agnete Laustsen (KF) Lis Møller (KF) Hans Jørgen Holm (V) Henrik Toft (V)

Tove Niemann (FP) Inge Krogh (KrF) nfm. Yvonne Herløv Andersen (CD) fmd.

Birgith Mogensen (CD) Albertsen (S) Torben Lund (S) Lykketoft (S) Mette Groes (S)

Erik B. Smith (S) Taanquist (S) Lone Dybkjær (RV) Agerschou (SF)

Birthe Hansen (SF)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2:

ad § 10, stk. 5

Hvilket fald i dagpengeniveauet medfører denne regel?

Spørgsmål 3:

ad § 10, stk. 6

Hvilket fald i dagpengeniveauet medfører denne regel?

Svar:

Ændringen i dagpengeniveauet som følge af ophævelsen af reguleringsbestemmelserne i dagpengelovens § 10, stk. 5 og 6, kan ikke vurderes isoleret uden at tage hensyn til regeringens indkomspolitiske indgreb i øvrigt.

Efter den nugældende reguleringsbestemmelse i dagpengelovens § 10, stk. 5, forhøjes beregningsgrundlaget for dagpengemaksimum hver 1. april og 1. oktober med 36 kr. for hver dyrtidsportion, der udløses efter henholdsvis januar- og julipristallet.

Efter reguleringsbestemmelsen i dagpengelovens § 10, stk. 6, forhøjes beregningsgrundlaget pr. 1. oktober yderligere med den procentvise stigning i lønningerne for arbejdere i industri og håndværk fra januar kvartal 1980

til januar kvartal det pågældende år. Den del af lønstigningen, der skyldes dyrtidstillæg eller andre tillæg, skal dog ikke medtages ved beregningen.

Den stigning i beregningsgrundlaget for dagpengemaksimum, der ville være indtruffet, såfremt de to reguleringsbestemmelser ikke var sat ud af kraft, afhænger altså af såvel pris- som lønudviklingen.

Hvis man ser bort fra regeringens indkomspolitiske indgreb, må man formodentlig antage, at der ville blive udløst 2 dyrtidsportioner den 1. april 1983 og yderligere 2 den 1. oktober 1983. Samtidig kan lønglidningen ud over dyrtidsreguleringen og tillæg i øvrigt – uden indkomspolitiske indgreb – formodentlig anslås til ca. 5 pct. fra januar kvartal 1982 til januar kvartal 1983.

Under disse forudsætninger kan dagpengemaksimum uden fjernelse af reguleringsbestemmelserne i § 10, stk. 5 og 6, og dagpengemaksimum med den nye reguleringsbestemmelse i § 10, stk. 7, hvorefter beregningsgrundlaget for dagpengemaksimum forhøjes med 45 kr. pr. 1. april og 1. oktober, opgøres således, idet der i begge tilfælde er regnet med en gradvis sænkning af dækningsgraden fra 90 pct. til 80 pct.

Periode	Dagpengemaksimum efter nugældende regulering	Dagpengemaksimum efter reguleringen i § 10, stk. 7
1/1 – 1/4 1983	1.897	1.897
1/4 – 1/7 1983	1.958	1.935
1/7 – 1/10 1983	1.843	1.821
1/10 1983 – 1/1 1984	1.971	1.857
Simpelt gennemsnit	1.917	1.878

Reelt vil forskellen imidlertid ikke blive så stor som angivet i tabellen, idet regeringens indkomspolitik i øvrigt vil medføre mere begrænsede stigninger i såvel løn- som prisudviklingen, og med regeringens forventnin-

ger til lønudviklingen opfyldt fuldt ud vil der næppe blive nogen forskel i dagpengeniveauet overhovedet.

Endelig skal det bemærkes, at kun ca. 45 pct. af dagpengemodtagerne har indtægter,

Bilag til bet. o. lovf. vedr. dagpenge ved sygdom eller fødsel

der berettiger til dagpengemaximum. De resterende ca. 55 pct. af dagpengemodtagerne vil altså ikke berøres af de ændrede reguleringsbestemmelser for dagpengemaximum.

Spørgsmål 10:

Der ønskes en oversigt over udviklingen af sygefravær de seneste 5 år, herunder fraværslængde for den enkelte samt for erhvervsgrupper.

Svar:

Udviklingen i sygefraværet i perioden 1977 til 1981 er i det følgende belyst ud fra antallet af fraværsdage pr. beskæftiget, beregnet ud fra Dansk Arbejdsgiverforenings fraværstatistik.

Tabellen angiver udviklingen i det samlede antal fraværsdage i alt samt udviklingen i fraværet for henholdsvis arbejdere og funktionærer.

Af tabellen fremgår, at fraværet har været ret stabilt i årene 1977 til 1980, hvorefter der er sket et kraftigt fald i fraværet fra 1980 til 1981.

Antal fraværsdage pr. beskæftiget

	1977		1978		1979		1980		1981 ¹⁾	
	I alt	Første 5 uger	I alt	Første 5 uger	I alt	Første 5 uger	I alt	Første 5 uger	I alt	Første 5 uger
Arbejdere	14,5	11,6	15,1	12,3	15,2	12,9	14,4	12,2	12,2	9,1
Heraf mænd	12,5	10,1	13,0	10,7	13,3	11,2	12,9	10,9	10,8	8,1
Heraf kvinder	18,5	14,5	19,0	15,4	19,0	16,1	17,6	14,8	14,8	11,0
Funktionærer	6,3	5,5	7,0	6,1	6,6	5,9	6,7	5,9	6,2	4,8
Heraf mænd	4,8	3,9	5,3	4,5	5,0	4,2	4,9	4,1	4,8	3,5
Heraf kvinder	7,7	6,9	8,5	7,4	7,9	7,2	8,1	7,3	7,4	5,9
Mænd	9,1	7,3	9,6	7,9	9,5	8,0	9,2	7,8	8,0	6,0
Kvinder	11,5	9,6	12,2	10,2	11,5	10,1	11,2	9,8	9,8	7,6
I alt	10,2	8,3	10,8	8,9	10,4	9,0	10,1	8,7	8,8	6,7

Kilde: Dansk Arbejdsgiverforenings fraværstatistikker. Ved sammenvejningen er benyttet oplysninger fra Danmarks Statistiks beskæftigelsesundersøgelser.

¹⁾ Beregnet ud fra 1. og 2. kvartal.

Spørgsmål 19:

I fortsættelse af foranstående spørgsmål ønskes oplyst, om man i alle tilfælde kunne få dagpenge med tilbagevirkende kraft, uanset om der anbefales revalidering o.lign., og vil kommunerne i givet fald blive orienteret herom?

Svar:

Når revaliderings- og pensionsnævnet ikke følger indstillingen om tildeling af pension, skyldes det typisk, at nævnet skønner, at der foreligger yderligere muligheder for behandling og/eller revalidering. Betingelsen om, at nedsættelsen af erhvervssevnen skal være varig, er derfor ikke opfyldt, men i disse tilfælde kan dagpengeudbetalingen genoptages med tilbagevirkende kraft.

I andre tilfælde beror nævnets afgørelse på, at man finder, at vedkommendes erhvervssevne ikke er nedsat i det omfang, der kræves efter pensionslovgivningen som betingelse for at få pension. Da tilstanden er stationær, og da der ikke foreligger fuld uarbejdsdygtighed, er der ikke ret til dagpenge. Der kan derfor heller ikke ske nogen efterbetaling af dagpenge tilbage fra tidspunktet for indstillingen fra kommunen.

Spørgsmål 24:

I hvilket omfang forventer man at mindre arbejdsgivere vil forsikre sig?

Svar:

Antallet af arbejdsgivere, der i dag har valgt at forsikre sig efter § 11-ordningen, udgør ca. 20.000 ud af ca. 200.000, der opfylder

betingelserne herfor (samlet lønudgift mindre end 2.451.000 kr. indtil 1. juli 1983).

Af socialforskningsinstitutets undersøgelse fra april 1982 (rapport til socialministeriet om en undersøgelse af midlertidige sygedagpengeordninger for mindre arbejdsgivere) om bl.a. årsagerne til, at de mindre arbejdsgivere tilmelder sig ordningen, fremgår, at det forhold, arbejdsgiverne selv tillægger størst betydning, er risikoen for unormalt store dagpengeudgifter ved unormalt stort sygefravær. Af noget mindre betydning angav de adspurgte arbejdsgivere betydningen af kontingentets størrelse.

Indførelsen af 1 karensgang og en udvidelse af arbejdsgiverperioden til 13 uger vil for den enkelte arbejdsgiver øge risikoen for unormalt store dagpengeudgifter, selv om forslaget som helhed (gennemsnitligt) medfører en mindre udgift.

Bidragsnedsættelsen til halvdelen af ordningens udgifter (i dag dækker bidraget ca. 60 pct. af udgifterne) må derimod antages kun at have begrænset betydning for tilslutning til ordningen.

På denne baggrund må antagelig forventes en vis nytilgang til ordningen. Det er imidlertid yderst vanskeligt at vurdere omfanget heraf, hvorfor udgiftsberegningerne ved de nye regler er valgt foretaget ud fra det nuværende medlemsantal.

Spørgsmål 26:

Det ønskes oplyst, hvorledes de forventede udgifter for arbejdsgiverne fordeler sig på hver af ugerne 6-13.

Svar:

Beregningerne af de forskellige spareforslag er indbyrdes afhængige, og det er derfor ikke muligt entydigt at henføre besparelserne

til de enkelte forslag.

Beregningsteknisk er besparelsen ved sænkning af dækningsgraden beregnet »brutto«, dvs. uden hensyntagen til øvrige ændringer, medens alle øvrige besparelser er beregnet »netto«, dvs. med hensyntagen til sænkningen af dækningsgraden.

Karensdagsbesparelsen er beregnet på grundlag af Dansk Arbejdsgiverforenings fraværstatistik for 1980, hvoraf såvel antal sygedage pr. lønmodtager som fordelingen på de enkelte dage i sygefraværet fremgår. På grundlag af oplysninger fra dagpengeårsstatistikken om gennemsnitlige dagpengebeløb og forskellen mellem løn og dagpenge for funktionærer kan udgifterne på 1. sygedag herefter beregnes.

På grundlag af budgetredegørelsens oplysninger om de beskæftigedes fordeling på private og offentlige arbejdsgivere, Danmarks Statistiks opdeling af lønmodtagerne på arbejdere og funktionærer, fraværstatistikens oplysninger om sygeligheden for henholdsvis arbejdere og funktionærer samt oplysninger fra dagpengeårsstatistikken om udgifterne for det offentlige i de tilfælde, hvor arbejdsgiverne er fritaget for dagpengeforpligtelsen, kan besparelsen herefter fordeles på offentlige og private arbejdsgivere og det offentlige som dagpengemyndighed.

Besparelsen ved indførelse af 13 ugers arbejdsgiverperiode og varighedsbegrænsning på 2 år er beregnet på grundlag af dagpengeårsstatistikens oplysninger om dagpengeudgørelsen for de enkelte uger i sygeforløbet. Besparelsen korrigeres for en skønnet merudgift på kontanthjælpsområdet.

Sænkningen af dækningsgraden fra 90 pct. til 80 pct. reducerer de forventede udgifter med 1/3, idet besparelsen dog reduceres på grund af en beskedent merudgift på kontanthjælpsområdet.

Besparelserne kan herefter opstilles således

Mill. kr. PL-januar 1982	1983	1984
1. Én dags karenstid ¹⁾		
Private arbejdsgivere	750	1.135
Offentlige arbejdsgivere	375	535
Offentlig dagpengemyndighed	40	÷ 25
2. 13 ugers arbejdsgiverperiode		
Private arbejdsgivere	÷ 305	÷ 435

Offentlige arbejdsgivere	÷ 110	÷ 160
Offentlig dagpengemyndighed	415	595
3. Sænkning af dækningsgraden		
Offentlig dagpengemyndighed	410	550
Private arbejdsgivere	ca. 100	ca. 100
4. Varighedsbegrænsning m.m.		
Offentlig dagpengemyndighed	108	161

) Inkl. nettoeffekten af ændringen af § 11-forsikringen (inkl. udvidelsen af arbejdsgeberperioden).

Ser man bort fra ændringerne i § 11-forsikringen, får de private arbejdsgivere en besparelse ved indførelsen af én karenssdag på ca. 1.015 mill. kr. på årsbasis, medens en forlængelse af arbejdsgeberperioden til 13 uger kun vil medføre en merudgift på ca. 435 mill. kr. på årsbasis. På grundlag af dagpengeundersøggelsesstatistikens oplysninger om dagpengeundersøggelsesfordeling på de enkelte uger skønnes disse udgifter at fordele sig således på de enkelte uger:

Uge	Udgift	Pct.
(mill. kr.)		
6	78,3	18,0
7	69,6	16,0
8	61,3	14,1
9	54,8	12,6
10	49,2	11,3
11	44,4	10,2
12	40,5	9,3
13	37,0	8,5
I alt	435	100

Spørgsmål 31:

Med hensyn til private ansatte ønskes oplyst, om de har krav på at få udbetalt feriepenge for enkelte dage, når ferien tages på grund af sygdom.

Svar:

Ifølge ferielovens § 10 fastsætter arbejdsgiveren efter forhandling med lønmodtageren, hvornår ferien skal holdes. Det vil sige, at lønmodtagerens afholdelse af ferie med feriegødsel – også når der er tale om enkelt-

stående feriedage – forudsætter, at arbejdsgiveren er indforstået hermed.

Det kan imidlertid vanskeligt tænkes, at arbejdsgiveren kan have grund til at nægte lønmodtageren at bruge en del af sine feriepenge, hvis dette ønskes, da arbejdsgiveren ifølge ferieloven »under hensyn til virksomhedens tarv så vidt muligt skal imødekomme lønmodtagerens ønske om feriens placering«.

Spørgsmål 67:

Hvor meget nedsættes forsikringsprocenten ved en nedsættelse fra 60 pct. til 50 pct. af arbejdsgeberbidraget i året 1983?

Svar:

Bidraget til § 11-forsikringen fastsættes efter de nugældende regler til 1½ pct. af arbejdsgeberens lønsom.

Med denne præmie dækkes ca. 60 pct. af de samlede udgifter til § 11-forsikringen.

Ved indførelse af én karenssdag, udvidelse af arbejdsgeberperioden og sænkning af dækningsgraden vil udgiften til ordningen falde væsentligt.

Den nøjagtige bidragsprocent vil blive beregnet af sikringsstyrelsen i begyndelsen af 1983 på grundlag af udgifterne til ordningen i 1982, skøn over medlemsudviklingen etc., men på nuværende tidspunkt kan det skønnes, at bidragsprocenten på årsbasis skal være 1,0–1,1 pct. Da de ændrede regler først træder i kraft pr. 1. april 1983, skal bidragsprocenten på 1½ løbe indtil den 1. april 1983, hvorefter en ny bidragsprocent vil blive fastsat således, at halvdelen af udgiften dækkes. Den gennemsnitlige bidragsprocent i 1983 vil derfor formodentlig blive 1,1–1,2 pct.